

بازتاب گسترده توافق ژنو در رسانه‌های جهان

توافق هسته‌ای ایران و 5+1 همچنان در صدر اخبار و تحلیل‌های رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی قرار دارد.

توافقنامه ایران و 5+1 همچنان خبر اول دنیا بازتاب گسترده توافق ژنو در رسانه‌های جهان

توافق هسته‌ای ایران و 5+1 همچنان در صدر اخبار و تحلیل‌های رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی قرار دارد. در حالی که ایران و شش کشور حاضر در مذاکرات ژنو 3 بامداد یکشنبه به توافق رسیدند اما کماکان توافقنامه کشورمان با گروه موسوم به 5+1 در خطوط خبری-تحلیلی رسانه‌های دنیا پیگیری و بازتاب داده می‌شود. در همین حال، روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در مطلبی تحلیلی به توافقنامه موقت هسته‌ای میان ایران و 5+1 و تاثیر آن بر توافق جامع هسته‌ای در آینده پرداخت و نوشت: این توافقنامه به ایران این امکان را می‌دهد بیشتر ساختارهای هسته‌ای خود و نیز توانایی تولید تجهیزات هسته‌ای را حفظ کند، در حالی که آمریکا هسته اصلی تحریم‌های بانکی و نفتی خود را حفظ می‌کند.

نیویورک تایمز ادامه داد: برنامه ایران برای غنی‌سازی اورانیوم هنوز لازم است با جزئیات مورد بررسی قرار گیرد. دولت اوباما شفاف بیان کرده آماده نیست در ابتدای امر بپذیرد ایران حق غنی‌سازی اورانیوم دارد. اما در توافقنامه موقت گفته می‌شود، توافقنامه جامع «برنامه غنی‌سازی» را امکان‌پذیر می‌سازد که البته «دارای شفافیت و محدودیت‌های عملی» باشد. بنابراین سؤال این نیست که آیا ایران اجازه ادامه غنی‌سازی اورانیوم را دارد یا خیر بلکه سؤال اینجاست که آمریکا و شرکای او بر چه محدودیت‌هایی مصر خواهند بود و آنها مایلند برنامه غنی‌سازی اورانیوم را تا چه میزانی تحمل کنند. توافقنامه موقت شفاف می‌سازد که غنی‌سازی باید با «نیازهای عملی» هماهنگ باشد. احتمالاً ایران و آمریکا نظرات بسیار متفاوتی درباره این «نیازها» خواهند داشت.

گری سامور که پیشتر به عنوان معاون ارشد مسائل منع اشاعه در شورای امنیت ملی آمریکا در دوران باراک اوباما فعالیت کرده و اکنون رئیس سازمان «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» است، در این باره گفت: این یکی از مسائل مهم در مذاکرات برای رسیدن به توافقنامه جامع خواهد بود. وی افزود: ما خواستار غنی‌سازی بسیار اندک و محدود خواهیم بود اما ایرانی‌ها خواهان میزان صنعتی آن هستند.

دویچه‌وله آلمان هم در مطلبی تحلیلی نوشت، توافق هسته‌ای انجام شده در ژنو برای همه طرف‌های مذاکره‌کننده امتیازها و فوایدی دارد و برنده اصلی این توافق هسته‌ای آشکارا ملت ایران هستند.

همچنین «مایکل دوران» عضو ارشد مرکز سابان اندیشکده بروکینگز در مقاله‌ای با عنوان «هزینه پنهان توافق هسته‌ای با ایران»، از دیدگاه خود به بررسی نقاط ضعف این توافق مقدماتی پرداخت و نوشت که این توافق موجب تضعیف شأن و جایگاه آمریکا و نیز موجب تشدید خشونت در خاورمیانه می‌شود.

«رابرت آینه‌ورن» عضو ارشد مرکز امنیت و اطلاعات قرن بیست و یکم موسسه بروکینگز هم در مطلبی با عنوان «گام اول راضی‌کننده درباره برنامه هسته‌ای ایران» به توضیح جزئیات توافق هسته‌ای ایران که به زعم وی فراتر از انتظارات بوده است، پرداخت.

در همین حال «شادی حامد» مدیر بخش تحقیقات مرکز «دوحه» بروکینگز و عضو مرکز سابان، در مقاله‌ای با عنوان «واشنگتن برای کسب اعتماد اعراب درباره ایران باید مقیاس قرارداد نهایی را گسترش دهد»، بر ضرورت وارد کردن مسائل گسترده‌تر منطقه‌ای از جمله مسئله سوریه در بحث‌های مربوط به توافق نهایی با ایران تاکید کرد.

همچنین روزنامه آمریکایی «وال استریت ژورنال» ضمن انتقاد شدید از توافق هسته‌ای قدرت‌های بزرگ جهان با ایران آن را گامی دیگر در جهت پیشبرد اهداف جمهوری اسلامی و تبدیل شدن این کشور به یک قدرت هسته‌ای دانست.

در گزارش این روزنامه آمریکایی آمده است: پیش از هر چیز باید یادآوری کرد که این توافق «موقت» با مفاد بسیاری از قطعنامه‌های سازمان ملل مغایرت دارد؛ قطعنامه‌هایی که تصریح می‌کنند مادامی که ایران تمامی فعالیت‌های غنی‌سازی‌اش را به حالت تعلیق درنیاورده است، هیچ تحریمی لغو نخواهد شد.

کاهش تحریم‌ها به گفته اوباما «جزئی» است اما همین کاهش اندک مستلزم وارونه‌سازی سال‌های سال دیپلماسی آمریکا در جهت تشدید و اجرای آنها خواهد بود. پیام این بند آن است که دوره تحریم به سر آمده است. کاهش رژیم تحریم‌های نفتی به ویژه تاثیری بسیار مخرب خواهد داشت، زیرا باعث می‌شود چین، هند و آلمان بار دیگر وارد معاملات تجاری با ایران شوند.

روزنامه واشنگتن پست هم در گزارش تحلیلی به قلم «ویلیام بوت» و «اسکات ویلسون» نوشت: توافق هسته‌ای ایران تندترین منتقدان جمهوری اسلامی شامل اسرائیل و برخی قانونگذاران را در کنگره آمریکا عمیقاً به وحشت انداخته و آنان را به این باور

رسانده است که دولت «اوباما» و شرکای خارجی‌اش در توافق با ایران مرتکب یک اشتباه تاریخی شده‌اند. این روزنامه می‌افزاید: بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل با اشاره به توافق هسته‌ای ایران، جهان را خطرناک‌تر از همیشه خوانده است.

در کنگره هم برخی جمهوری‌خواهان و جمعی از دموکرات‌های سرشناس با دغدغه‌های اسرائیل هم‌صدا شده و می‌گویند این توافق هسته‌ای چیزی از ظرفیت‌های غنی‌سازی ایران نمی‌کاهد.

«رابرت مندز» رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا با صدور بیانی‌های اعلام کرده است: به عقیده من اصل تناسب در این توافقنامه رعایت نشده است و در توافق انجام شده غنی‌سازی بر مبنای راستی‌آزمایی به قوت خود ادامه خواهد یافت.

شبکه لبنانی «المنار» در مقاله‌ای به قلم «ادریس هانی»، نویسنده و پژوهشگر مغربی به بررسی تاثیر توافق هسته‌ای ایران و تاثیر آن بر روند حل سیاسی بحران سوریه پرداخت.

هانی در این باره می‌نویسد: توافق هسته‌ای که ایران پس از گفت‌وگوهای طولانی و سخت به اذعان وزرای خارجه انگلیس و آلمان با گروه 5+1 به آن دست یافت، پیروزی بزرگ برای تهران به شمار می‌آید، چرا که بر همگان آشکار شد، «دیپلماسی مقاومت» در عرصه بین‌الملل بسیار موفق‌تر از «دیپلماسی تسلیم» است.

ایران حق تاریخی خود در غنی‌سازی اورانیوم را از غرب گرفت، در حالی که به نظر می‌رسید، بزرگترین زیان‌کننده از این توافقنامه «اسرائیل» بود که «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به گونه‌ای به این امر نیز اذعان کرد و این توافق را «خطای بزرگ» دانست.

به بیانی این گفته درست است. چون آنچه که برای ایران پیروزی تاریخی بزرگ تلقی شود، برای غرب خطا و اشتباه بزرگ به شمار می‌آید.

اما دومین زیان‌کننده و متضرر از توافقنامه روز گذشته ایران و غرب برخی از طرف‌های کوچک منطقه‌ای بودند که دیگر حمایت‌ها و پشتیبانی‌های آمریکا را در پس خود نمی‌دیدند تا به پشت گرمی این حمایت‌ها سیاست‌های فتنه‌انگیزانه خود را در منطقه علیه ایران ادامه دهند. چون این توافقنامه کاهش تحریم‌ها و مجازات‌های اقتصادی تحمیل شده از سوی غرب علیه ایران را نیز در برمی‌گرفت.

در همین حال شبکه پی.بی.اس آمریکا در گزارشی درباره توافق ژنو گفت: در این معامله ایران و آمریکا به بیشتر از آنچه می‌خواستند دست یافتند. آمریکا نیاز داشت زمان را در مسیر پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران نگه دارد. تاکید می‌کنم نه سلاح هسته‌ای بلکه توانایی ساخت سلاح هسته‌ای. بنابراین اوباما راهی به جز انتخاب گزینه‌هایی چون اقدام نظامی یا نظاره کردن اقدام اسرائیل در این خصوص نداشت. ایران در این توافق اجازه دارد به غنی‌سازی در سطح سه تا پنج درصدی ادامه دهد که برای راکتورهای غیرنظامی خود به آن نیاز دارند. ایران به دو خواسته خود رسید: یکی کاهش محدود تحریم‌ها که اقتصاد این کشور را به شدت تحت فشار قرار داده است و دیگر عباراتی که اگر نه مشخصا به حق غنی‌سازی، به امکان غنی‌سازی در سطح صلح‌آمیز در داخل این کشور اشاره دارد.

شبکه الجزیره انگلیسی نیز نوشت: ایران در حالی موفق شد تحریم‌های خود را رفع کند که کشورهای آمریکا، فرانسه، آلمان، انگلیس، چین و روسیه متقاعد شدند حق ایرانیان را نیز برای دارا بودن از فناوری هسته‌ای به رسمیت بشناسند. تهران نیز در ازای چنین معامله‌ای بخشی از فعالیت‌های هسته‌ای خود را کاهش می‌دهد.

شبکه ای.بی.سی نیوز آمریکا با انتشار سخنان اوباما درباره توافق هسته‌ای ایران و کشورهای 5+1 تاکید کرد: این توافق موجب شد اوباما دور جدید تحریم‌های ضد ایرانی را لغو و مانع تصویب آن در کنگره آمریکا شود.

شبکه سی.بی.سی نیز نوشت: این توافقنامه مقدمه‌ای خواهد بود برای لغو کامل تحریم‌های ضد ایرانی چرا که کشورهای غربی نیز با ابراز رضایت از چنین مذاکراتی خواستار تداوم آن تا انجام توافق نهایی هستند.

روزنامه لس‌آنجلس تایمز با انتشار تصاویری از تبریک مقامات کشورهای 5+1 و ایران به یکدیگر اذعان کرد: ماراتن مذاکرات ژنو با نتیجه برد-برد به پایان رسید و این موضوع بیشترین تاثیر را در آرامش منطقه و ثبات و برقراری رابطه مسالمت‌آمیز میان تهران و کشورهای غربی داشته است.